הצפה

ב"ה, יום ששי, י"ב אלול תשל"ד (30.8.1974)
שנה ל"ד — גליון 11766 — המחיר 160 אגורה

עתון התנועה הדולמית של המזרחי והמפ"ם
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר־אילן ז"ל

THE UNIVERSITY OF JORDAN
THE LIBRARY

המקשות הסובייטיות פינו אזור החוף הישראלי בסואץ

לפי הוראה ממוסקבה — ממשיכות לפעול דרומה לאי טור — מסוקים רוסיים טסו שוב מעל ספינות ישראליות בימים האחרונים

מאת כתבינו הדיפלומטי בירושלים

שלוחות המוקשים הסובייטיות בסביבת מצרים הוסיפו לתור אחר המוקשים שהונחו בים סוף, אולם הפעם הן פועלות מחוץ לגבולות המים הטריטוריאליים שלנו. ספינות „דבורה" יצאו לקראתן כדי למנוע מהן פלישה לתוך המים הטריטוריאליים שלנו. אולם לא נמצאו מוקשים בתוך המים הטריטוריאליים שלנו.

מקורות מדיניים בירושלים הדגישו, כי הוראה ממוסקבה הורתה לשלוחות המוקשים לפעול דרומה לאי טור, ולא לכיוון מפרץ אילת. אולם, לפי הידיעות שהגיעו לכאן, הוסיפו המוקשים לפעול גם בים סוף, ולא רק בים סוף אלא אף בים אדום, ולא רק בים אדום אלא אף בים הרחב, ולא רק בים הרחב אלא אף בים הרחב ובים אדום ובים סוף.

מקורות אלה הוסיפו, כי לפי הידיעות שהגיעו לכאן, הוסיפו המוקשים לפעול אפילו בתוך המים הטריטוריאליים שלנו, ספינות „דבורה" יצאו לקראתן כדי למנוע מהן פלישה לתוך המים הטריטוריאליים שלנו. אולם לא נמצאו מוקשים בתוך המים הטריטוריאליים שלנו

הלצה זולה ומכשילה מצד החוגים העויינים את המועצה הדתית בבני־ברק

מאת כ. שרגא. בגוש ד"ן

התמרמרות רבה עוררה ב־צבור הדתי בבני־ברק הלצה זולה והמכשילה שפירסמו חוגים העויינים את המועצה הדתית בעיר, העלולה גם להכשיל תכניים.

הדבר התחיל כאשר הרבנות הר־מושיב בבני־ברק הקים את הערוב כעבור לכבוד דיבוטינסקי בשנה פר־דס־בן. קרית חרצוב והסביבה ופיר־חה מפקח על הערוב. המרחיב הר־דיעה על כך ברבים בהודעה לציבור, שמותר לטלפל בשנה הגיל בשבת. פעולה זו עוררה אחדה בציבור הדתי בסביבה שהיתה בהוגנה בשבת הדתי.

אך רבר זה לא מצא חן בעיני המארגנים הערינים את המועצה הדתית, אהבול הם הדביקו ברחובות העיר כרוזים גדולות תחת הכותרת — „לשכה הרבנות והמועצה הדתית בני־ברק". הה. נוסח המודעה:

„אחרי שהעיבור בפרדס כץ תוקן הנגו מחדשים שמחזר לנטוע בכל מיני רכב כסמת בפרדס כדי.

המודעות הגיל עוררו מיד התנר־דות התרגזות בין כל חוגי הציבור בצר אפילו בין אלה שהתנגדו עד עתה למועצה הדתית. תמיהה עד הינן הגיעה השנאה שמרשים לעצ־מם לפרסם מודעות העלולות להכשיל את הציבור. תמים בשכונות אלה.

היום טיסת בכורה של כדור פורח מאוייש בקריית גת

טיסה בכורה ארצית של כדור פר־רח מאוייש התקיים היום בשעה 10 בבוקר באכסדרון הציבורי בקריית גת. תוצא זו הפעם הראשונה בארץ, ש־יוסרת כדור מאוייש ע"י שני הנשבר שוויץ.

רובר ברכו השלטון המקומי, מר יצחק שלמון, שמסר זאת, אמר ב־מיסה תהיה בסכלות באורך של 15 עד 20 ק"מ לכיוון מזרח. גלוחה מיוחדות יצאו לדגל מאורע זה. וכל הוכנסות יוקדשו לכפר הילדים ב־קרית יערים וכפר הילדים האחים בטוטיין.

אפריה את הכדור מגולל כפר הילי־דים בטוטיין. לפני הטיסה יצרך פקס סצר בהשתתפות ראש העיריה, מר אריה מאיר הרשי ציבור.

תושבי מנחמיה מוחים על הסחבת בהקמת בי"ס דתי

באסיפת הורים כללית של הורי התלמידים הדתיים ש־התקיימה אמש בסיעשה מנח־מיה הדגישו הורים נגד הס־חבת בבניית בי"ס. הממשיך במקום.

לאחר אי קיום הבטחות מצד משרד החינוך והמועצה המקומית, הוחלטו לבקש פגישה דחופה עם שר החינוך, כדי להביא לידי הבניה. כן הוחלטה הצעה לבקש עד אשר יבנה ביה"ס ארבעה חדרי ליסוד בבי"ס המקלבוני כאחר ההורים מסרבים להמשיך את הסעת הת־מידים עד לבית שאן.

משרד השיכון הכין תכנית לבניית דירות להשכרה

מאת מפרנו הכלכלי

משרד השיכון הכין תכנית חדר־שה לבניית דירות להשכרה ל־הזמנות צעירים. כדיל הפרויקט יהיה 500—600 ליר לחודש. כ־מקרה שבאיר השכירות יהיה ל־לבעלה מרבע הוכנסה של הדייר הבכסה הממשלה את ההפרש.

שר השיכון מר א. צור שבסר על כך אתמול בפגישה עם חברי אר־גון הקבלנים בחיפה. אמר כי בתני דירות אלה, שמחירן יעלה ב־130 ממשרד השיכון ו־40 אחוז הלוואה אלף ליר יקבלו מענק של 20 אחוז ל־15 שנה בריבית לא אמורה של 9 אחוזים. יתר הסכום יוקשה ע"י הקבלנים. נוסף לכך תעמוד קרקע חולה לרשות הקבלנים.

שר השיכון מסר כי בשלבים שר־נים של בניה נמצאות עתה 93 אלף דירות. הוכולת של הקבלנים היא 75 אלף דירות בלבד ולכן מתמשכת הבנייה לתקופה ארוכה.

הכמורה לרסן הבנייה

הממשלה ומשרד השיכון אינם רוצים להביא את המשק הזה ענף הבנייה למיגון — אמר לחלן שר ה־שיכון. בקבעו שהגבלות הבנייה מס־רתן רק לרסן את הבנייה ולא לה־ביא לידי אבטלה בענף. על הקב־לנים להסתגל לכך שהמדינה הקבע הכין לבנות ובשביל מי לבנות. הר־מיך, בהזכירו עד כה בנו יותר מדי לאוכלוסיה מסוימת. רגש חוק רוצים לשים בבנייה בגליל ובנגב וכן על דירות עממיות. כי שיסתגל לכך לא יצוק ובל כמות עבודה ש־הקבלנים מסוגלים לבצע בפקומות אלה הם יקבלו — אבר א. עופר, הוא הבטיח לקבלנים הפרטים ל־העמיד אותם האמצעים שעמדו־מים לחברות הציבוריות הפועלה אם הוזב הצעיר יבחר לו בעצמו אצל מי הוא רוצה להשתכן.

תדחמו יא גבר מחיר הקרקע

להלן קרא לקבלנים לרכז את מס־בקם לא גבר מס רבוש אלא גבר מחירי הקרקע הגבוהים ולהעתו אסור שמחיר הקרקע יעלה על שליש מ־מחיר הדירה.

יריר ארגון הקבלנים בחיפה מר א. אריליך אמר כי 90 אחוז מאוכ־לוסיית המדינה נאלצה לקבל דירות כרבע מכלל הקבלנים של תיא מ־הבלות הבנייה.

קבוצת עובדים

(סוף מעמוד 3)

אף אם הם עובדים במפעלים פחות תיובים מאשר חברת תעופה לאומית, שהוגיותה הוכחה מעל לכל ספק בשנת האחרונה, בשתי המלחמות.

טיפול ב־כספות משיי

„אל פלי נוחנת בינתים בכספות מש־ר בלפי עבוד הבנייה והיא חוששת מ־נקיטה אמצעים רוסים כי היא אינה רוצה להחריף את המסכסך. ראשי החברה אף נכבעים מלחמר מה הם יכולים לעשות בכדי לחכל את ה־כבתה. בינתים מהנה הוברה לגי־לום צעד אחר מלבד — בדיקת ה־אפשרות של תביעה משפטיה נגד דעד העובדים. זאת נוסף לפעולה ה־דגילה של ניבוי יחי שביתות — עניות לכמשלה ולהסתדרות. האחרו־נים אף הם עדיין מהסמים לנקוט בפעולות של ממש ועד לבחינת שד־רוה אלה מרם הועלו הצעות לניהוק הקבלים של הסתדרות עם העובדים. הנצאת צוני ריתוק ציי הממכלה ר־צבלים דרסטיים אחרים שכתם ודאי יגקמו אם המצב יהריף האם לא תיי מצא דרך להבנה עם העובדים ואם הללו לא יבינו בעצמם כי אין הם יכולים לקיים שביתות בתקופת חירום זו שבה נמצאת המדינה וכשדרה ה־קול בולה היא נגדם. אכבן, בדיהם מרוכז כה רב, אולם הנסיון בזכון בתחרות הכיה כי שביתות בלתי מוצ־דקות, ולו גם של בחוות חזקים, נכברו. העובדים לא זו בלבד שלא השיגו את הבריותיהם אלא שגם יצאו נפסדים מהשבתה — כהפסד יסי עבודה. דיותר כזה בכך שהבינה להם כי נשק השביתה אינו יותר יעיל בסי שהיה בעבר. אם יגבנו הפעם בתקיפות בלפי עובדי התחזקה יש שבעתיד לא יוכלו יותר בפי ש־עשו בעבר להסריד את הבהרה ולחבל בנות הנגלה, לפיכך ביטל בית הי־משפט את צו המניעה הזמני.

משכר עודפים חמור מאיים על ענף הלול

מאת מפרנו הכלכלי

„משכר עודפים חמור עומד עתה על ענף הלול. כמיוחד מאיים העודפים הצפויים בחודשים, שיגיעו לפי הערכת מומחה הלול בחודשים הקרוב בים ל־100 ו־150 מזרות לשבוע, דבר העלול לגרום להתמו־טות הענף.

המשבר הוא תוצאה של הרחבת הייצור בקצב מהיר אחרי המלחמה, לכי שלא עבר על מיכסות התיכון בלומר: אלח שעברו על התכנון בפרוים להמסדים גדולים.

מוסדות הלול מזהירה את המגדלים לבל יתרגו מהמיכסות שנקבעו להם בכדי שלא יגרמו לעצמם ולאוצר המדינה נזקים גדולים.

בוטל צו מניעה נגד מכירת הלוואה וחסכון זכרון יעקב

צו מניעה זמני נגד מכירת קפקה הבנקאיים של אגודת הלוואה וחסכון זכרון יעקב בע"מ, שניתן לפני כשלושה

אישים ומוסדות

— מר שלום דילברפרב, ראש ה־מרכז לטכנופרציה, תיידות ויובאי וחבנה בוצד הפועל של הפועל הצעיר, ומנהל הארגון המאוחד של יוצאי רומניה בישראל — חזר מסיור מקיף בקהילות רומניה.

במשך שהותו שם התקבל לסיחות במשרד התיירות הרומני ונפגש עם מנהל משרד הקואופרציה שם. כן הסתתף בהגינות ה־30 לשחרור רד־מניה. כן נפגש עם הרב הכולל לענדי רומניה, ד"ר דוד משה רוזן, מנהל איחוד הקהילות היהודיות ב־רומניה, וראשי הקהילות ברומניה.

מדינת ישראל

משרד הבטחון / אגף השקום

המחלקה להנצחת החייל

מועדי הבאת חללי מלחמת יום הכפורים לקבורת קבע

ביום שני ט"ן אלול תשל"ד (2.9.74) יובאו לקבורה

בבית הקברות — אשקלון

רב"ט רון וסרמן פנחס ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות הצבאי — באר שבע

סמל כהן אלי ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — גשר

סמ"ר קרימר שלמה ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות הצבאי — קרית שאול

רב"ט ברדה יוסף ז"ל	בשעה 13.30
רב"ט זחנגה משה ז"ל	בשעה 15.00
רב"ט יחידיאן אברהם ז"ל	בשעה 10.30
רב"ט ירקוני ישי ז"ל	בשעה 18.00
רב"ט כהן אורי ז"ל	בשעה 12.00
סרן צמיר אילן ז"ל	בשעה 18.00
רס"ן פסח דן ז"ל	בשעה 13.30
סמל קשניר דרור ז"ל	בשעה 09.00
סמל קפסן גדעון ז"ל	בשעה 15.00
סמ"ר רוזנברג מנחם ז"ל	בשעה 16.30
סמ"ר שטיין מאיר ז"ל	בשעה 16.30
סמל שמחון קחמים ז"ל	בשעה 09.00
רב"ט קומה יעקב ז"ל	בשעה 12.00

בבית הקברות — רחובות

סמל קומה גדעון ז"ל — בשעה 16.00

מאום ההסעות נעשה בין המשבחות לבין קציני הערים

המשטרה תפעיל תשתית ביקודית להבטחת בטחון הבנים השופך

משטרת ישראל תעביר בי־ימים הקרובים ריאורגניזציה מקפת שתתפוך את המשטרה הגוף דתתכליתי, — מסר אתי שול המפקח הכללי רב־ניצב שאול רוזולין, במפגש השבועי של מועדון רופאי בבית ציוני אמריקה בתל־אביב.

המפכ"ל תודיע כי הגוף ואחוד של המשטרה יסמיך לעסוק ולשכר את תפקידי המשטרה הרגילים. כגון הגי־ברת יסוד הרתעתה, שיכלול בצרכים מדעיים ושכלולים בטיפול באחרת. התכלית השניה של המשטרה תהיה הפעלת השתית פיקודית להבטחת בטחון הבנים השופך. מערך זה יס־עיל בחתת מיסטרה רגילים, כמסר הגבול, אנשי הגיא ובציקר מערכים אזרחיים של המשטרה האזרחי.

המפכ"ל הדגיש כי דוב ההצלחות וסיכולי כמבצע התבלה הושגו הודות לעידודתם של אזרחים. הוא ציין, כי המדינה נתנה בשנים האחרונות לאזרחים את הרגשה המותרות של תעשר צורך בהתגבדות. לדבריו, אחד הדגודים הרשומים ביותר שיש לנו פים במדינה — הוא לעודד מחדש את הרגשת הצורך של סגורבות אר־שית והתגבדות. המפכ"ל אמר כי יש ליצור אווירה נחה להתגבדות ושלל בשלב זה הצעה כי ההתגבדות הצונן בחוק ובכוחים.

עוד אמר המפקח הכללי של ה־משטרה כי המבנ של עבירה מול מעשי סרור — יתעסר. ובדיר לשר־ר־ל למחשבה שנחיה במציאות זו זמן לא מבוטל.

רב־ניצב רוזולין קבע כי המורחים אינם צריכים להסגר בבהיהם ולהפ־סיק מעלים צבדיים המוגים. עובר דה. אנו בסיסך לחיה חברה פתוחה. במסיך לדים פחנות קיק, תרף הזי־ששת מפני סיכוני מחבלים. הבעיה היא ביבד להמחיה את הסיכונים, ומכל זה חייב לימול על האורח.

המפכ"ל אמר, כי הכערכת השלמה של התתגונות האזרחית המשטרה תעמוד מפני אתגרים עצומים הבע־תקרה כי תצליח. המשטרה שלנו היא משטרה סובה ויעילה — אמר הי־מפכ"ל. כציינו לדוגמה כי הל־אביב הינה אחת הערים היחידות בעולם המערבי, שאין בה ריבוי בפרעיות. אלא להיפך יש בה הידה בהיקף הערריות.

שר המסחר והתעשייה מבטיח עזרה נוספת לעידוד הייצוא

לנוכח הקשיים הפוקדים את הייצוא התעשייתי בקנים שונים, החליט משרד המסחר והתעשייה על שורת צעדים על מנת לריע הפעלי־שייה להתגבר על קשייהם — על כך אמר אתמול שר המסחר והתעשייה מר חיים בר־לב לציני מכון חיצוא הת־אחדות התעשיינים.

צוארים מתחילים יכולו לקבל בע־נים בגובה של עד 6000 ליר לפעי־לות סידים מבירות בסכום 4000 ליר מר בר־לב.

פעולות מרבה האפנה עליד לכון הינה הורחבה בכמה לסיע ל־מפעלי הבסביל לצבור לייצור מו־צרים הזדים יותר ולשיטות יצוד בתקדמות יותר, כמרד הבסחר הי־תעשייה יסיע לפעלים פרובלמא־טיים לצרוך סמרים על האדגון ה־פנימי, ציבות ומצרך הייצור בפעל בסביה להביא לתחילות ולהגדלה תרוחיות. סמרים אלה יעשו על יד צוותות מהנרסים מיערבו אבחון בולל של כל מפעל ומפעל.

השר מר־לב הביע הקותו, כי צע־דים אלה יתרמו לחיזוקם של עניני הכוא על אף הכשבר הפוקד עתה את שווקי הייצוא בעולם.

נעצרו על הפרעות במשרדים צבוריים

שני עוירים החשודים בהליסה פקוד מקרח הקליטה בחיפה, נעצרו אתמול לדרישה. הבנים נעצרו בעקבות הלוי־ה, אשר סיפר כי הבנים הפפו את עיבדי הבריאד הוכבו שהחנות בדרישה לקבל דיוד.

זכו בהגורלות הבנים

בהגרלת מפעל הפיס מס 35/74 שהתקיימה ביום 29.8.74 זכו הבר־מים הבאים:

מסך —250,000 ליר זכו המספרים 356349 584573;

מסך —150,000 ליר.

מסך —50,000 ליר ובה המספר 600622.

מסך —12,500 ליר ובו המספרים 232161 544855.

מסך —6,250 ליר זכו המספרים 544721 587650 598548 217947.

מסך —600 ליר זכו הבר־מים שבמספרים מסתיימים ב־ 08681 16571 18135 20241 52970 60856 67822 94945 90347 75165.

מסך —250 ליר זכו הבר־מים שבמספרים מסתיימים ב־ 01063 10911 25686 11613 26696 31127 33384 36266 36779 36644 38814 42399 44461 47783 49749 50635 53548 59674 62111 71769 78606 80651 94611 97007 98296 9360 9383 9403 9467 9666.

מסך —6 ליר זכו בל הבר־מים שבמספרים מסתיימים ב־ 2, 5, 7, 8, 9.

מסך —1,250 ליר זכו הבר־מים הבאים:

071040 051476 045874 040605 016798 103182 114581 144490 171069 267524 298926 315420 332790 377988 531668 548259 548426 570477 710386 602284 576562 777437.

הגרלת הבמים

מסך —5,000 ליר זכו בל הבר־מים עם המספרים שמסתיימים ב־: 86850 82535 14828 10423 89923.

מסך —1,000 ליר זכו בל הבר־מים שבמספרים מסתיימים ב־ 8959 8547 5373 4868 0393.

ירושלים

בחיבל שלמה

הציעור ב„ארמה השביע לאור ביבר", בכתם אדון והיקי הבנתה. מחר, ביום, בשעה אדבע אחה"צ, ב־ה־ל מלכה, את הסיחה יתן ר' כיוון רוכדגני, חבר הכרה העולמי.

שיחה על „פרקי אבות"

הרב דיר בתם לוינס ירצה מחר, ביום, בשעה כיס אחה"צ, בהיכל שלמה, על הנשא: „מיסר הזמנים לאור פרקי אבות".

השיעור „רשב"ם"

ביום הראשון, בשעה שמונה, מחי־בל שלמה השיעור ברמב"ם, הלכות סלרים. מאת הרב הגאון ר' חיים פינרמן.

פרופ' שרדקי דן מאמצת „עולי ארצות המערב"

האמפה הכלליה הבאה של „אגון עולי ארצות המערב" התקיים ביום הכיפורים, ביום ראשון בשעה שמונה בערב, בהיכל שלמה. אורחה של האמפה יהיה פרופ' מרדכי דן, בראיבי הבהחרים. הוא יגאם על הנשא: „למה להתגלח בשוק דן ר".

תל־אביב

ביה מלכת הנוער בבי"ס „בצלאל"

„בצלאל — נגנה ישראל"

התפילות בליל שבת לפי ומני הלילה הבריה ובשבת בבוקר בשעה 7.30. לבני החפילה סעור בחלמוד ביה הבריה הרב יסיעהו גבי, בה 8.15 הבילה והיבורים לפני התיבה בבני נעבר. לפני קריאת הבנרה לימוד מסכתא ע"י הרב הגיל ר"מ הלכיתי בהיים שנסלו בבעיות ישראל ושי על שמם נקיא בית הכנסת.

„בחיר מעיר הקודש"

הרבנות הראשית בבית ראשון הרבינו בכעצה 8—6 בערב ביולי הוסדיר 134, תל אביב.

חון אריה בהרב מרגיה

הסכת יעבר לבני הבבה בבוכרי הבדיל ברא אריבי 110 חון אורה. ביבות בשבת 7.30 שחרית בשבת 8.00.

הרשמה לחנות הערים

הערים. לי עבת בכתת ערים „בסבי" ביא עוגב הבב — הבון הבה ון. בית יבעיר: בבעת הרישה ביא בה 7 בערב הבה בחנות — בי מיתה דיר דב מרבי.

רמה בן

בכבר הלים, מחר בשבת 7 בערב בבר הבעיריות הבריבה — בבה בי ון לבר הייר בי בלחר אבעיריה.

חיפה

קיבוץ יב

הבריבה ריבונית לבראת הבים הי בחיבים בבית ון אבבר, שבריבה יחיי בלים.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: יבי ר — הרצל, הר־יסי 36, בל. 225039. הרחבת־יאן ריבע ערבים, בל. 28343. בבבר: דיר בריבה, הערבים 38 בל. 36084.

בתצאי בבת: בית הבבים, ביה הבים 19 בל. 521089. בחבים, הר' בצרה אדיר.

תל־אבים: יבי בבי — מיבעל, הר' הבבר ביבל 38, בל. 223121. שיבה הבלר, — בלבה הבלר 78 בל. 236481. יאבי, הר' יחיה הלי 67 בל. 612374.

יבי בבבר: בבי, הר' הרבבה 174 בל. 222386. מרבבי, הר' הבלר ביבל 28, בל. 282656. יבבי, הר' יחיה הבבבי 33, בל. 346995. יבבי, הר' יחיה הלי 67, בל. 612374.

בחבים, בבי: בבי בחבים, הבבאים 5.

בבבי: בלבבי, בלבבי 90.

חבים: בבי: בחבבן, בחבלים 88.

בבבי: אבבבא, בחבבבחים 4.

בחבבבן הבבבן: הבבבבבה: בבי: הבן, יבבבבבבי 55. בבבי: הבן הבבבבבבי 66.

בחבלים הבבבבבה: בבי: בחבבה.

בבבבים 28. הבבלים, בבבי: בחבלים בבבי בבבי הבבלים בחבים.

בבבי: בבבבים, הבבבה 12 בל. 22842. בבבי: הבבבה, הבבל 2 בל. 28656.

הבבלים: בבבי, בבבבי הבבבבי הר' ארבבבבה 1, ה.ת. 5535 בבבי בל. 663638.

נרשמו לנשואין

לשכת הרבנות דתי משרדן

אסף נסים בן חיים (רוק) סיוון— נתניה, כרסאנו מרי בת זה (רוקה) בוקו—נתניה.

בן יוסף בן אליהו (רוק) שרקה— מלאה, ליבי בת יקו (רוקה) שרקה— נתניה.

הרקיה מיכאל בן אברהם (רוק) נתניה קלנוסה לידיה בת ובריח (רוקה) בת יוסף בן שמה (רוק) יוסי— נתניה, ובכנו בתיה בת שמעון (רוקה) בארי־צבי—נבנה בתמולים.

אבדיהר יעקב בן אליעב (רוק) בורוכ נתניה, אמיה אלחיק בת חבוש (רוקה) אבריה—נתניה.

פרץ מיכון בן ביתן (רוק) פרוקו— נתניה, ואמה דינה בת שאול (רוקה) בנבנה.

הסמל פרץ בן רצין (אלבו) רוכיה—נתניה, בנבנה בת ישראל (אלבנה) הבנה —ירושלים.

בלבבבבים אליהו בן בחמה (רוק) יחיי—נתניה, ולבי יעלה בת הבב (רוקה) בדבה—אפילה.

פארי אדוארד בן אבי עלוב (רוק) בדבה —נתניה, חיי בלה בת איתן (רוקה) ת"א—נתניה.

הבבבבין מיכה בן יוסף (רוק) רוכיה —נתניה, הבדבין שיבה בת דיב (רוקה) אביבבריה—נתניה.

בבלוב הבבון בן בלבבו (רוק) לוב— כפר־יונה, מאבי מרה בת בבים (רוקה) בחבבבבין.

בבבי בבבן בן דוראל (רוק) כפר־בבבא— בבבים בבבן בת בבבה (רוקה) בבבבה—נבנה.

בבבבה, מיכיר בבבבן בן אחון (רוק) בבבבה—נתניה, הבן בבבבה בת בבבבה (רוקה) בבבבה—נתניה.

לשכת הרבנות דתי משרדן

הובב (מבחנה) זבריה בן אהרן (רוק) הר בחיבון, נחמבאן מלכה בת אהרן (רוקה) הוד השרון.

בוקיקה שלום בן יצחק (רוק) בל־אביב, מוני אמה בת מרדכי (רוקה) חולון.

רבי יוסף בן יאב (רוק) ישראל—הוד השרון, ובי אריאה בת יצחק (רוקה) הוד־השרון.

קוברינו יוחנן בן אהרן (רוק) ישראל —הוד־השרון, יעקב שרה בת יחזקאל (רוקה) ישראל—הוד־השרון.

בל (הלוביבר) מנחם בן יחזק (רוק) ישראל—הוד השרון, פעוותי בלבה בת איון (רוקה) הוד השרון.

אליאס חסיס בן יחזקאל (רוק) רעננה, הן אריאלן בת אליהו (רוקה) הוד־השרון.

לשכת הרבנות הרב דוד מכון ירושלים

הרוכה מרדכי (רוק) הודו—ירושלים, שמיר איה (רוקה) ירושלים.

הרבנות הראשית קריה שמונה

בן פיסון אלחנן בן מנה (רוק) בוקו—קי שמונה, אבר אסתר בת אלעזר (רוקה) בוקו—קי שמונה.

—שאר יעקב בן אברהם (רוק) ישראל —שאר יעקב, שוקרון לאה בת מלוכה (רוקה) בוקו—קי שמונה.

מיכלי הרב בן מרדכי (רוק) ישראל, בהרשאן שמוח חנה בת אליהו (רוקה) בוקו—קי שמונה.

בן ריין יוסף בן אליאס (רוק) בעיר—ישראל—כפר יונה, קרה בת משה (רוקה) אבילן יוסף בן יצחק (רוק) בוקו— קי שמונה, ובנין מרגל בת אליהו (רוקה) בוקו—קי שמונה.

לשכת הרבנות ראשון לציון

אפרמוב מיכאל בן מרדכי (רוק) פרחים—ראשון לציון, מרגשטולי ריטה בת מיכאל (רוקה) ראשון לציון.

בן אבן יעקב בן יוי (רוק) כבריב— נתניה, ראמה מרשובה בת אבשלום (רוקה) נתניה.

אבדיהר יעקב בן אליאב (רוק) בוקו— נתניה, אמיה אלחיק בת חבוש (רוקה) אבריה—נתניה.

פרץ מיכון בן ביתן (רוק) בוקו— נתניה, ואמה דינה בת שאול (רוקה) בנבנה.

הסמל פרץ בן רצין (אלבו) רוכיה—נתניה, הבן בנה בת ישראל (אלבנה) הבנה —ירושלים.

בלבבבבים אליהו בן בחמה (רוק) יחיי—נתניה, ולבי יעלה בת הבב (רוקה) בדבה—אפילה.

פארי אדוארד בן אבי עלוב (רוק) בדבה —נתניה, חיי בלה בת איתן (רוקה) ת"א—נתניה.

בבבבין מיכה בן יוסף (רוק) רוכיה —נתניה, הבדבין שיבה בת דיב (רוקה) אביבבריה—נתניה.

בבלוב הבבון בן בלבבו (רוק) לוב— כפר־יונה, מאבי מרה בת בבים (רוקה) בחבבבבין.

בבבי בבבן בן דוראל (רוק) כפר־בבבא— בבבים בבבן בת בבבה (רוקה) בבבבה—נבנה.

בבבבה, מיכיר בבבבן בן אחון (רוק) בבבבה—נתניה, הבן בבבבה בת בבבבה (רוקה) בבבבה—נתניה.

לשכת הרבנות דתי משרדן

אסף נסים בן חיים (רוק) סיוון— נתניה, כרסאנו מרי בת זה (רוקה) בוקו—נתניה.

בן יוסף בן אליהו (רוק) שרקה— מלאה, ליבי בת יקו (רוקה) שרקה— נתניה.

הרקיה מיכאל בן אברהם (רוק) נתניה קלנוסה לידיה בת ובריח (רוקה) בת יוסף בן שמה (רוק) יוסי— נתניה, ובכנו בתיה בת שמעון (רוקה) בארי־צבי—נבנה בתמולים

חשבונו של עולם

מאת הרב יצחק סטולמן

על מן יאמרו הבריות בזאת המכון הנהדר חשבונו של עולם (כיב עה).

בימי החכנה לימים הנוראים, יפי דין וחשבון, חובתנו היא לא רק לעיונים בחשבון הפרטי של כל אחד ואחד מאתנו אלא גם ב„חשבונו של עולם"; לא חשבון דיפלומטיה ופוליטיקה של אומות העולם, אלא חשבונו אנו, בינינו ובין עולמנו הישראלי. עד כמה שהכרנו בחסדי השם אתנו בדורנו זה, ולעומתם כמה דבה והידידה הרחוקות שגרמנו בעולמנו, ובמאמרם דיל (ריה), שגרזנים על מעשים המכריעים את עצמנו ואת כל העולם כולו.

בזמננו, כשאנו עדי ראיה ושמיעה לכל הנתרחש בעולמנו הגלך ונפגם ונפחת ברזל ובשם, הרי חובתנו לבדוק אה הנחלים הנורמים לזה. דגולים אנו להבדיל מחילונים על חילול הקודש ולל הוצאות פגיעתם בכמה ערכים וסולדות היקרות. אולם הרי יש גם לדורר שמא המכשול אף בנו, שמא לא עשינו כהלכה את חשבון עולמנו, שמא לא הישמנו דרכים ו מעשים המביאים תיקון בעולמנו. ד שמא חובתנו אנו גדולה יותר מחובת אחרים, שבזכות הם נידונים כ„קפן מאשר אנו, ושמא לא עשינו די כדי להחזיר השה הנדולה למקומה הראוי.

וזכרנו מבקורי הראשון במדינת ישראל מיד עם הקמת המדינה, שנפ בשחר עם מסר אחד, בן למשפחה ידועה לי בפלך מינסק, רוסיה, שעלה לישראל ותמסה כאן כפקיד במשלה, ובחוקף תפקידו נסע מכאן לארזיות חוזרת, כמעט מדי חודש בחודשי ה שנה בשליחויות ממשלתית שונות. הוא סיפר לי: „חזרתי עתה מאירופה, ובדרכי התאכסנתי באנגיה יחד עם כומר קתולי שנסע לישראל. וסיפר זה אמר לי: הקמת מדינת ישראל, כמדינה עצמאית, היא בגיבוד נמוד לכל הוראות שהורו לנו ראשי אמר נתנו, שעם ישראל נידון לכלות ל מחות לפורה עולמית. בלי שום תקומה הבלה. והנה באתם והפכתם הקערה על פיה: מדינה עצמאית ל ישראל!"

הוסיף אותו ישראלי: „ברוח זו דיבר אלי הכומר כל הלילה, ואני כבוכן נתמלאתי רגשי כבוד, עוז ר אמיצות הכמעם שנתעוררה בי המלה על שבחות האומות, על כל אלה שמרו מדרך האמת".

*

כך הרגשנו כולנו עם ראשית תקומת המדינה, מי מאתנו לא נחל ושמח ביד הגדולה שד' עשה לנו בתקומתנו ותחיית אומתנו? ומי מ הירואים השלמים, לדבות גם הבחיר מים ומהמה, לא היו חדודים ברגשי גאות אומה, כבוד ותקוה לגאולתנו השלמה אחרי המאה הנוראה?

עשרים ושש שנה עברו מאז הקמת המדינה, ובמקום שבע מאות אלף איש זכינו לקרוב לשלשה מיליונים אחבי המדינה; ביה זכינו כיום שואתנו הנוראה ואם הרבה יותר גדול מכמי שנתה בתחילה, כאשר רבו ה עולים מארצות הרוחה הנתיים.

אלם, האם גם כיום נרתעים מהגיעי אומות העולם ממדינתנו המופלאה כמו בתחילתה? האם גם כיום מדי גגים הם מהשפעת מדינת ישראל ב עולם כמו בתחילתה?

תבל כי לטרות המסחר הגדול של אוינו הנתונים בארץ, הרי ומחילוניות גברה, והממשלה כאילו נורה על עצמה שאסור לה להוכיח שם שמים או לדבר לשלם כולו בשם עם ישראל הנבחר ותכואלוני, וכאילו אין לה זכות לחבוע ארצנו בחלחנו וירושתנו, ירושת אבותנו.

שודדים הרשים מתוספים ובאים למחל מאתנו את יהודה ושומרון, רמת הגולן ועוזה, שכאילו כבשנו מהם, מאין זכות הרגש בממשלה לצאת בקול ישראל סבא, בקול בני אברהם יצחק ויעקב, לעולם כולו: הלאה רשעים מבחלתנו, הלאה מירד שתנו! לא אנו כבשנו, אלא האומות הן שחסמו ושרשו ממנו ומליחן ל פוות את עמנו שבוח נרדפו כל ז ימים!

האם לאחר כיל שנות תקומה, הגענו למה שהגענו, שחילול שבתות ומוע דים הוא מכפי יותר מכפי שהיה בתחילה, ושאלת בחתנו בסבנה יותר מדולה מאשר בעבר — האם אין כל זה דודש מאתנו חשבונו של עולם? אנו המאמינים בקדושת הארצות ותקיף ה חיים הנצחיים, שבהם סוד עתידנו וקיומנו, הנרם חשבון חשבונו של עולמנו. עד כמה שהיינו יכולים ליצור כוח אחיד להגן בעד קיומנו ושלמות עתידנו? כי אילו היינו מכוח מאוחד, היינו מגינים בעד עמנו, תוחתנו ותקומתנו ביחד שאנו.

*

חחוכה הראשית כיום היא בעודך למאמץ בארחוד כולל לקול התורה, שהוא קול האמת ההיסטר ויון, קול האמת ודקות ידשתנו ר נחלתנו. ואף פירוד ופילוג נעשה כמעט למקובל בחיינו. אולם אין ספק שחילוג מרחק הישרשה הנאולה ה שלמה.

אולם, דברי מכחונים לא לאיחוד דעות, דרכים והנחות — שהם מן הנמנע לפי המצב המכשוני — ולא בעמיני הלבה — המחברים דוקא בחילוקי דעות — אלא על איחוד מעשי, הדדי, שבו הצלת כבודנו ר קיומנו וקידוב גאולתנו.

בעמדנו לפני ימי הסליחות חוד מים, חובתנו לחשוב חשבון עולמנו, חשבון הזיקונים שהיינו יכולים ר חייבים להביא לעולמנו כולו, ולא רק מעמם שכל ישראל ערבים זה לזה, אלא בכלל המציאות ושאין הצלה לפרט אם אינגה לכלל כולו.

קשה כיום לצאת חובתנו בחשבון הפרט, הצמצמי, מבלי להכיר שאנו קיימים בתקופה שכל פעולה פרטית בכלל בולה, שאין מנוס לפרט ב בדיוקתו ופרישותו, כשאנו כולנו חלק מהכלל, וכשהתעמק בזה נמצא ב הכרח דוקי התיקון, הצלה וכבוד האומה בכל שטחי חיינו, כמו חינוך, חברה, מידור וארגון והכנה לימים גדולים המשמשים ובאים, ימי הגאולה השלמה.

חופש ונופש

מאת ע. בן-עזרא

בחודש יולי נתנים לתחום את המכתבים בברכת „חופש נעים". ו ורדים מקרוים עוד לתתם בחדש שהתחתנו לזה. האב והי פליטיקה יוני. ויש הבוסיפים „ונופש". לכאורה, ברכות מזמון הן. האם נצין בהן בכמה שהן מותרות זו אם הענני, לא פחות מן הערבים. נכון, יש לחבים הקרם על כמילה ישראל. אבל איזו אבונה מדינית איזו מקיפה מלחמה יש בכך שמרגיעים בעולם כי ישראל נבוה לויתורים? כמי חוסיין בדבר על ירדנו — כדבר לחר אות שישראל מעצם עשרה עבורו גם את זכם ולא מרשה ליהודים להתיישב בה?

אמרנו: „חלילה — מה היה עליו? האם כאחיקי הוא ייחוב הי ארץ — מחוי לסכן גם אב מי שלום?

„מי יכול לדבר היום על שלום ממשי בחוגים של ריאל-פוליטיק, שבה דיר מאיר שניידר. „שלום אמת ב מדרה הנוכון שהה בעיני לימות פוליטיק עלינו להפגין קצוניות. ה ערבים קצוניים ומקסיכלסטים ב בעשרות עגישות, מהרשמים בעיקר מן ההכרות הראשית אינה. כראה שהתמדת שיצרו לנו אמצעי ומקר עדה שילילה בהרבה ממה שאנחנו בבראות...".

שאלו: „אבל באנים הרשמים ר משכילים, השואמים ראי כיתר הי ישראלים לאיה אפשרות קיום שלהה יחסית מארץ הזאת — מדי השתמבב להתנגדות המניינית ש מגלים, גם מחבים ידידיים, לחדי לסכנה שהתנהלותכם עלולה לפגוע מכל איפוי ודעות הקרבים? ? האם אתם מהמלמים להלוטין מכל שיקול של ריאל-פוליטיק?

בין קיצוניות וריאל-פוליטיק

„אינני יכול לענות בשם נרש „אמונים", אבל אענה לך באופן אישי", אומר דיר מאיר שניידר. „דוקא מתוך שיקולים של ריאל-פוליטיק עלינו להפגין קצוניות. ה ערבים קצוניים ומקסיכלסטים ב- משיח, ולא עיר יותר או עיר פחות. ודישותיהם, אם מראש גראה מתוניש וחברנים, הרי שהתיחודים שידרשו מאיתנו לבעשה יהיו בדולים מהה שהתבחנו לזה. האב והי פליטיקה בבוחה יותר? אדרבא, מדי להגיע לאמצע, עלינו להיות קצוניים לבד הענני, לא פחות מן הערבים. נכון, יש לחבים הקרם על כמילה ישראל. אבל איזו אבונה מדינית איזו מקיפה מלחמה יש בכך שמרגיעים בעולם כי ישראל נבוה לויתורים? כמי חוסיין בדבר על ירדנו — כדבר לחר אות שישראל מעצם עשרה עבורו גם את זכם ולא מרשה ליהודים להתיישב בה?

אמרנו: „חלילה — מה היה עליו? האם כאחיקי הוא ייחוב הי ארץ — מחוי לסכן גם אב מי שלום?

„מי יכול לדבר היום על שלום ממשי בחוגים של ריאל-פוליטיק", שבה דיר שניידר. „שלום אמת ב מדרה הנוכון שהה בעיני לימות פוליטיק עלינו להפגין קצוניות. ה ערבים קצוניים ומקסיכלסטים ב- משיח, ולא עיר יותר או עיר פחות. שמח פה או שמח שם, יביאו או יכנעו אותו. ויתור על שכם — יקרב שלום? מאידך, גם הזוקת שכם לא תביא שלום. לכן כל ענין יישוב השסחים הוא לא רלוונטי ל שאלת השלום. כאן דוקא השאלה הן בתחום המדיני ובדרך הפוליטית הנבונה וחיפילה יותר בה על המדינה לנקום. אני נזראא מכך שהממשלה נוטאת ונוהגת על שומרון — בלי מיכאל הצם שהביהה".

שאלנו: „הרי יש עוד בעיה חמר ה, שהתנהלותכם מאילו אתם מני מלים מבחה — הפליטים הפלשתינ שאה, הרבני הארץ, הרוצים לשוב ולהיות בה...

„אינני מתעלם מן הפלשתינאים. עד כמה שהביאותי את הפוליטיקה האמריקאית, ארצות הברית לא הר שה שעוד דוד פליטים יחולד במח נה. לדעתי, על ישראל לומר: בשדר, הרסו את המחנות, החזירו את מי שיוכה לחזור. מי נתנו גם במחנות הפליטים שהיו בשומרון ובהודה. את המחבלים נירשנו מחוכם. ואת הבאון הדוכם הפלשתינאי — ניסרנו לשלב בכלל אוכלוסית שומרון. נוכל לעשות מאמץ ולקבל גם אנ יחד ה פלשתינאים — ואת בלי לסכן את ישראל שבלהה גדולה תמידית — אם יחזו הסבחים לידון ובלי להס הכן עד יחד — אם תוקם באזור מדינה שלישית. משום מה נדמה ש שלים אלה הלך מחשבה הן נצלנו מעיני מכשלת ישראל. אם בן חדבר — חובת הציבור להפעיל לחץ בכמבים, כגון הלחץ של גורמי חוץ, ואת אנו נגמים להשיג בפעולתנו".

אגב, לדברי דיר שניידר, מוכנים כבר ברגע שסה גרעיני הרישבות, הכחבים לאיחוד עליה על הקרקע מיריחו וממעלה האדומים ועד הגולן, ביריחו אפילו גרעין של הסתדרות יוצאי אמריקה וגרעין של יישובי כנפ"...

שיחה עם ד"ר מאיר שניידר

אדמה שכבר בידינו — אל לנו להחזירה

מאת: נעמי גוטקינד

פרשת ההתנחלות בשומרון איבנה יוזדת מעל הפרק, ואף לא מעיני הציבור, זה שבועות אחדים. בימים אלה אף הודיעו אנשי ועד המתנחלים כי בכוונתם לנסות ולהתנחל בשלישית, לאחר סיידוה הסופי של הממשלה לאשר את הדבר, וכי הם מצפים שכעשרת אלפים מזדהים יצטרפו אליהם. בחוגי־בית דבים ובמפגשים חברתיים ברחבי המדינה דנים היום בנושא ההתנחלות בלהט — ולאו דוקא בעקבות מה שמסופר על כך באמצעי התקשורת. שכן, יש מי שדואג להביא את דבר המתנחלים אל הציבור הישראלי, והציבר נעשה לפי כל כללי מלאכת ההסברה והתעמולה המדרגיים.

ומיש שמאחורי ההסברה המאת הוא ד"ר לסטאטיסטיקה מאיר שניידר, גבוה, דק־גיזרה, דובר עברית שחשמת במבטא אמריקאי קל ולהם כליל באמונתו בבדיקת מעשיה. בעבודתו המקצועית הוא איש מחשבים מובחק, אחראי ליישומים מעניים של כרכן המחשבים שבאוניברסיטה „בר־אילן". אבל בשעות שלאחר העבודה הוא הופך לתועמלן מוכשר המקדיש את כל לילותיו וערביו, מאז הצליחה ל אלון־מורה, לתופעות בחוגי־בית ל עניין ההתנחלות, בדחבי המדינה. עד תכנון מסע ההסברה האינטנסיבי ב כה הגיעו, אישית, לשיחות לעשרות אלפים משתתפים בחצי בית, כשהיעד הוא — חצי מלון.

„אנחנו רוצים שלפחות חמש מאות אלף אנשים במדינה יכירו אותנו ר יידעו במה בדיוק מדובר, אם, וכאשר תחלים הממשלה לערוך מישאל עם בשאלה האם יש להחזיר את יהודה או שומרון לערבים, בלוחנו לנגיע לכל המנים באיבור כדי ליצור דעת־קהל בולה וחזקה בעד שמירה על אי שקרשתנו".

איסור מן התורה

את יחסו לאדמת ארץ־ישראל אין דיר שניידר משייך לחינוכו הציוני בלבד. בראש הראשונה מחייבות אותו מצוות התורה, והוא אומר שבכוונ עצמי מחלש: „יש עליגו איסור מן התורה למסור חלקי ארץ לידיים זרות, הלא הוא האיסור למכור אדמה לצ מיתות ושלא יגבור אותנו ויגיבו — אם בן צאו לכבוש את כל ארץ שב תורה". אמנם גם רבו־עמון הוא אי ואם יגיל יהודי פירות ברבו־עמון ו ירושלים אלי — אצטרך להודיע מהם מעשרות, אבל לא אומר שכרגע עליגו לצאת לכיבושים. לעומת זאת, אדמה שהיא כבר בידינו — אל לנו לצובה. כולם מדים באיסור על מכירת הארץ לצמיתות, אלא מתוחקים איתנו האם איסור זה הוא בדבר יחיד ואל יבוחר. ומעבר — עוד לא הגענו בעניין שומרון לשלב של פיקוח נפש, על כן עלינו לעשות זה ב ל למניעת מסי־תו הארמה לזרים".

כיצד מגיע מתמטיקאי וסטטיסטיקן, שכל שש השנים שעשה בארץ מאז עלייתו אליה בסתיו 1968, הקדיש לחיתות שפת המחשבים, לתכנתם ולחכנון פעולותיהם, ברמה אקדמאית — אל פעילות ציבורית אינטנסיבית כל כך? מסתבר שתרבה יש כאן גם מצד הנחרשה. ד"ר מאיר שניידר הוא בנם של נשיא קהילת פילדלפיה ר נשיאות סניף נשי „הדסה" בעיר זו. בשנות לימודיו המפלך לחיות מגן עדן עיתון ה„ישיבה־אוניברסיטה" בניו־יורק, נגיא הסתדרות הסטודנ טים הדתיים „יבנה" בשיקאגו, נגיא סניף ניו־יורקי של אנשי מדע שומרי תורה וכאשר עלה לישראל ובעשה חושב פתרון־תקוקה מיד המנהה כתובי נוצר ביהכ"ים שלו. כך שלמגע עם הציבור הוא רגיל מילדותו ממש.

גם הקשר לישראל הוא אדי זיבוך מילדות. בגיל שש החל ללמוד עברית בפילדלפיה, בגיל העשרה קיבל סטי־ בירושלים. אז גם נהג לבוא יום ב שבוע לישיבת „קול־הדתה" ובבקביל האזין לתרצאות נסע מכאן לאידיוב סיטה העברית. בשחוד לארצות הברית זיה מטרתו לסיים את לימודיו — ולשוב לישראל כעולה.

הוא למד מתמטיקה לתואר ראשון ושני ב„ישיבה־אוניברסיטה" ובאוני ברסיטת ניו־יורק סיים הקסודה ב מטסטיסטיקה באוניברסיטת של שיקא גו ובבר כמה שנים במעבדות המחקר של חברת הטלפונים כדי לחכון כסף לעליה ולרכוש נסיון במקצוע.

כל אותן שנים חיפש אשה שדקפה תביעתו ותחלמה לעלות לישראל יהו זהים לשלו. ואכן, לבסוף מצא. הגבי שניידר וימשה במקביל בחוג יהדי אמריקאי, והמחבנן לעלות לישראל. משנפגשו ביחאו — החליטו לנר בדיוק שכורות בלבד, לא לקנות רהיטים, לחסוך כסף ולחיות, במכחה. ברמת חיים נמוכה מזו הכקובלת ב אמריקה — כדי שהכעבר לצורת חיים ישראלית, תעבור בקלות.

בינואר 1968 הגיע דיר שניידר ל ישראל לחפש עבודה ובמסטבבי אי תה הכנה עלה עם אשתו וארבעת ילדיו לשחר־תקוות.

המורדים בתורת אבותיהם

אומר דיר שניידר: „ביום אני רד אה בארץ בעיניים, אפילו אלה שנגלו בחתים ציונים מובהקים — הם מרר דים בתורת אבותיהם, כתוצ לבעיר המפלגות ובזיוניות הפוליטיות ב ישראל, שיש ביניהם. בעיקר מן ה שכאל, המתבישים אפילו על שלקחנו את יפו או רמלה או ירושלים מן הערבים... כראה שהציונות שקיבלו בבתי־הספר הכפלבתים בארץ היא שטחית מדי... ואיר לחיוך בבוס דות הדתיים — הייתי רוצה שילדי ירחשו יותר כבוד אמיתי לדבנים ול תורה, את לימודי התורה נוכל תמיד להשלים עכדים בבית. הדיבוק — הרבה יותר קשה. אגב, באמריקה אפילו המזרחה בבני־עקיבא שונה כאשר בארץ. שם — אין מעולות מעורבות, שם רוב בני תנועת הנוער לומדים בישיבות תיכוניות, וכך גם הבנות, הלומדות בבוסדות מקבילים לאולפנא בארץ. רק חיבוך דחי אינ מנסיבי יוצר כראה קשר עוד לארץ ותחושה בסיסית של זכות הצב ויחו די על ארצו, ותחי הציונות שהייתי רוצה לנגחיל לילדי".

עד כאן התיאורית. אולם כיצד הגיעה משפחת שניידר מעקרונות המורדים אלה — אל מעשה ההתנח לות עצמו?

הגבול — במקום שיושב יהודי

„קראנו על הצלה לשכם בעתונים — כמו כל הציבור, אבל כשסיפרו בהם כי הצבא עלנו סילק את הבה גולים בכוח — זחמתני. מתי הכ תמשה הממשלה בכוח קודם לכן, גנר קבוצה של ערבים, המיסים גברים ונשים ו האם כשעבהו באיחוד — הפעילו את זיל הים ו ד"ר תמיד נקפר בחשה המחוה של מטא־ומתן. אפילו העולים לקריית־ארבע וכו ליהם מתון. מה קרה הפעם בשכם? הנמתי למסקנה שהסירוב לשאת ולתת גובע כראה מכך שאין על מה לשאת ו לתת... כראה שהחלש כבר לחמיר שמחים אלה הדחים אותי. הנ קשרתי אל אחו גרעין ראשון ושאל תי — מה אוכל לעשות בשבילם. ביקשו ממני לערוך תוכ־ית כדי לחסביר את עניינם. כך החלה הפע־ לות הציבורית שלי. כעבור כמה זמן עגו אלי מן הגרעין ושאלו אם אפשרי אליהם להתנחל ממש. שאלתי את אשתי לדעתה והיא אמרה: תראה, מישהו צריך להיות שם... אינני יכול לשבת בא ן ולהכרע ש ש ם הגבול של ארצך... הגבול הוא במקום שבו ישב יהודי...".

כך החליטו בני משפחת שניידר, הם וארבעת ילדיהם, לצאת ולבנות עיר יהודית חדשה בשומרון. על ה- תנחלות עצמה ליד מבשרת אומר דיר שניידר: „זה היה נסיון מבך ולא נפיש. לא הרגשתי מוב כשהגר המקצו בשבילים — כאשר נכוחי לפי הרגשתי לנסות בבבש הראשון. לא היה נעים גם לשחק משחקים עם בחשחקי מלחמה, אבל מה אנחנו ומלחמה־מיניקים ומחמקנו מפני מר־ רדנים שעמדו על הכביש. כל הענין הציע לי. סוף סוף אין לנו דבר נגד צהל — כל ענינו במדיניות המנ־ שלחת הממשלה".

גם בימי ההתנחלות הצליח דיר שניידר להגיע לבבודנו באוניברסיטה — דבר המחוק את דעתו שהוא יוכל לגור בשומרון ולעבוד בתל־אביב. ב־ שתתפותו המתנולים אחרי שהותם ב- ישיבת מרכז־הרב, קיבלו על עצמם פעולות שונות. דיר שניידר נעשה חבר ועדת ההסברה.

„החשבון שערכתי הוא כזה: יש בישראל כמיליון וחצי בחרים. כדי שיוכל לחץ זה המוני על הממשלה נגד ההכנות למסירת השטח לערבים, עלינו לשוחח ולשכנע לעחות חצי מיליון. אנחנו מגיעים לכל מבריגו ואחריגו לערוך הוג בית. כל אחד מהם מזמין כעשרים או שלושים ד ידידיו. אנחנו, מגוש „אמונים", שול־ חים לפגישה זו איש מטלנו שיענה על שאלות ומסביר את הענין. כל משתתף המוכן לכך, כבסיה שיאגון אז הוא חוג בית בביתו — וכך מתרחב המעגל עד לעשרות אלפים ולבסוף נקוחה עד מאות אלפים".

בחוגי הבית הללו משתתפים לא רק אנשים דתיים או בעלי רקע מסרתי. כל המכון לבוא — מתקבל. כיצד מתרשם ד"ר שניידר ממפגשיו ומרובים הללו עם הציבור הי ישראלי?

„הרבה מהם אומרים בהפתעה — מה זו אתם? השבנו שנפגוש מיפו־ים עובר־חוק, אילמים, ותנה אתם מדברים בעיניות, ובכלל לא מנהלים תעמולה בשביל מפלגה... זה בכלל אחרת ממה שקראנו בעתון...".

„חלק גדול מן הציבור בא למפגש בחוג הבית בשהוא אדיש, וכלי דעה אישית. אנשים אומרים: מה ש־ הממשלה מחליטה, זה בראה בסדר, ואני מקבל. המטרה שלי היא להכ־ ריח אנשים לחשוב, להוציא אותם מן האדישות ולגבש עמדה לכאן או לכאן. באים אלי ואומרים: כמובן שאיני נגד ההתנחלות, זה כאילו איש שואל אותן: הלא יש הבר סבריה לערבים מחלות הרכיבה. ד אחרי יום־המלה — כאחר מיפא ל בשחוקי מלחמה, אבל מה אנחנו ומחלות־מיניקים ומחמקנו מפני מר־ רדנים שעמדו על הכביש. כל הענין הציע לי. סוף סוף אין לנו דבר נגד צהל — כל ענינו במדיניות הממ־ שלתית הנוכחית".

עיקר וטפל

בסרן כין של האנציקלופדיה העב־ ירה, כחלק מערך מקיף: עכ־ירה ד דשה ומתת המהורת „אישים ודמים 1881—1917" (עים 686—692) מ־ע־ד מאמר הנתנים בראשי תיבות של שמי. המאמר הזה איבו אלה תרגום ועיבוד של קטע במאמר מקיף ש־ ר־סמתי ב„אנציקלופדיה יהדיקה". לדאבוני הרב מצה המתרגם־המעבד ב־ מחוכי כבלה, והבים מבדים שהם ציקר, ושבר דברים שהם כפלו; וכ־ נים דעויו ודחכם אלי כ־יכ־ — בקיצור מילף אה מרחוקי.

דברי ב„אנציקלופדיה יהדיקה" נרעד לקורא הנבלל ובן מראר הוא להתקנים מהדש לקרא הבבר (בולל הביבליוגרפיה). ואת בקשתי לעשות, אלא שהכעבר־כה מוגנת שהבעת ה עברי שלו הגיע לידיה בבאוהר.

רמוני בזה לבן ליגר אצמי בכל אחריות לדברים הכתובים אלו, כי לא בדקתי. „אנציקלופדיה העברית הרחבה לקראא את דברי ללא־פילוי יומל לקראם בקפדנות ב„אנציקלופדיה יהדיקה".

ד"ר עזרא שפירהנרל

מוסד הרב קוק

מוסד הרב קוק

ת. ד. 642 ירושלים

הופיע

תורה שבעל־פה

קובץ הרצאות בכינוס השביעי לתורה שבעל־פה

בעריכת

ד"ר יצחק רפאל

בתוכן: הכינוס הארצי הסיני שבעל־פה / פ. ז. האגבה בחוק המשיחי / דיר יצחק רפאל. ברכת המשתתפים מהרל / הרב דיר י. ד. ברגמן. בירור עיוני במגילת דות / הרב אשר יחדה אנטרמן. ברכות הלל ושחחיבנו ביום העצמאות / הרב הראשי הראשון לציון הרב עוזיאל יוסף. בענין אפקציונו דבנו לקידושין מניה / הרב שלמה זלמן אויערבאך. מעמד חכמי ישראל ואשר שלמון בנני סם המשפט / הרב יצחק יחיאל פרנקל. עונש המאסר בהלכה / הרב חיים דוד הלוי. נברי חבר כנסת וחבר עירה / הרב שאול ישראלי. דין השטחים המוחזקים לגבי מצוות הקלויות בארץ / הרב אהרן סולוביצ'יק. דיני שמנדרין ודיני מלכות / הרב יחדה גרשוני. לשאלת מיזם נשים בהלכה / הרב שמואל תנחום רוזנשטיין. ארץ ישראל ומדינת ישראל / הרב מרדכי פוגלמן. הרשויות המקומיות ותקנות הישוב בהלכה / הרב אליעזר בקשי. דינא דמלכותא דינא / הרב שילה רשאל. המחמצנות בתפלת הזולת לאחר התלכה / הרב אברהם אבידן (זמל). אישות לשון הניתוי מקור במשנה הרמבים / הרב דיר ב. ב. בנדיקס. זכותנו על ארץ ישראל / הרב משה צבי נריה.

המחיר: —.12 ל"י

משרד ההפצה: תל־אביב, רח' אלנבי 87, טל. 615036

14 כרכי

האנציקלופדיה התלמודית

שמשיגה עד עתה

מכילים למעלה מ־1000 ערכים־ענינים, עד אות חי"ת כולל

שמחי הוצאה: ברכות ותפילות, זרעים ומועד, נשים ונזיקין

שרטטים ומשטטים. ארץ ישראל והמקדש. מהאה ומדינה. אישות

מיתה. תקנות ומנהגים (ערכים מיו—כיו בהכנה לדפוס)

מחיר כל כרך -.38 ל"י

ניתן להתקיף כרך א' הרשון בהוצאה הדשה ובשלמה —

אם 10 עמודים הדשים, במחיר —.10 ל"י, כל אחד!

האנציקלופדיה התלמודית, מיתיבן, ירושלים

מבירה ראשית לאיו!

בית נשלר, רחוב מיקיר 3 תל־אביב

לקראת שבת בירושלים

מאת דר' שלמה דוד גולדברג

חביבה עלי ירושלים כל יום וכל שעה, אך חביבה היא שב עריים בערב שבת. יהודי־הגליות שבאים לסיול לזמן קצר אצים־ רצים לבקר אתרים קדושים ר היסטוריים. ובצדק! אך במה מהם מתעכבים לראות את שבת המלכה בהתכוננה ובתכונתה ל היכנס לירושלים? לאמיתה אין שופרות משמיעים את הבואה ואין בוחים מכריזים את הכבוד לקו מקום כבודה. אך עין ראה ולב מקשיב בוחנים ומרגישים את ה„גם" של קבלת שבת — בדממה ובצנועים.

שעת חצות מגיעה. עדיין הרחוב בית הוסים מרכב ואמדם. הה־ ניוחות מתיחים הכל כמנהגו נוהג. והנה כשהו מהרחוב. עברה שעת החצות. וכל אחד כדע לבאות. שעות ערב שבת. „שמי שונה ומ רעגן מעמם באויר. כאילו איזה שעון „שלמעלה" ברבריו ומודיע — עת „תיקון" שבת המלכה. המשודדים פולנים את פקידיה בהמוניהם. ההתנות כהכלאים כרגשי־פרחים ומכתרים בוא ה ביתה. אנשים־חשים כאילו הרכ־ שים לכל אחדיו ראויה את המל־ כה בהיכנסה לעיר.

בל מי שעיתנו פנינה ולבו פתוח עומד ומכתחה לראה ה גדל הזה. בהתלוף העיד ביך שיפה מחול לקודש. מרגש ולחם. מתנוגיות לבת־מלכה. וכל זה נעשה ב„דרך הבבע" — אל פי צו מרחומים, מן יחי קדם, שאחזן יחדי תבזון בו.

לפני שנים קראתי מיפור בשם „מלכות המחמדי" מאת פרנסוא קופה. המתאר שקיעת המה נה־ דרה בשכר פרים. תעוכרים ומר־ בים נעצרים ומומדה להחות ב־ מחזה הסוסים. אך פרץ אחד מ־ עלו להפקיד את הכנסות היום בבנק הסמוך. רק — מבהר לי מאנץ מבלי שים לב ומבלי ל־ התלבב לכראה הגדול. האומלל. מיגים לי הגיגו ראה — בלבל הפיקדון הים־יוכר.

בכל מקום בשאני מסתבל בתחי־ רים בכין יהדי. הנחמים ובר־ דמים על ידי מדריכים לראה ולבקר פה. ובכן, הגיגם חשים ב־ קרוכה הגיי־ ברוכות ההליך של פרנסיא קופה. האומלל. הכעיבה בידי ד־ אינו ראה בעינו ואינו תופס בדמיונו את הגלי לבל. כל זה מפני שעודה דיך אז ומבמה לא כללו את הדבר בהוראתם.

באיתו עניין: יבאב הלב יחד־ אב הנפש לראה תיירים לבדים בבגדי־ספרים ברגל. מגלמות־ הם נעצרים יבאים בבקרי ימי השבת כבלונטרים — לנה לי־ נוע בחבוכות הגיד בבלי הרגיש יבבלי מעוב אה מעם השבת בירושלים. עניות בקים עמי־ דות. אינה נותנים להם מיי־ דרכם לתיה בדרכי חיינו — פה בירושלים ציר הקדשנו — משוש כל הארץ!

ושאלתי־המיוחדי העיקרית: איך שלנו בגלויות מעם מרבי שבתות מנעים בעצמם בדלים ומובים ומעם שבת מירושלים ציר הקר רש?

אלף שנות יהדות פולין

(מחי מעמוד 4)

הורדים מחבנסים לדיון בלה ונקטו הציבור היהודי במלכות בולה ונקטו צדדים משותפים בין שני הזרמים

בשנות מסוד המאה השש עשרה, אפ־ שר לחניח בוחאות דבר, שבבר אמצע המאה היה ועד ד' הארצות מוסד מבוסס המקובל על דעת הצי־ בור היהודי, ליד ביחוד עניני המסים פסק הועוד בחרבה עניינים פנימיים של חיי יהודי מלבה פולין. הש־ פעתו היתה מרובה מאוד.

לימוד תורה

„המפודסמה אינן מדיכות ראיה". שלא היה כל־כך הרבה תורה בכל תפוצות ישראל כמו במדינת פולין. במלים אלו סכם ר' נתן נטע הא־ נובר באפילוגו לכרונקה „הון מאד" לחיי הת הישיבות של יהדות פולין בשדה התורה בתקופה שלפני אסון הגזרות, הם אמנם רבו הוחוקים סוברים שדבריו של ר' נתן נטע יש בהם משום תמונה שבהוהכנות, אור שבא על יהדות פולין האמון הנורא, הרי אין ספק בדבר שיהדות פולין של הימים ההם היתה רווה תורה, וליומר הוחרה נחשב ספרה נעלה מאוד בחיינו של אדם מישראל. האמת ניתנה להאמר, שעוד לפני שוחתרי לה יהדות אשכנז להסיל חומנה על מזרח־אירופה, כבר היה שם מרכז חשוב לליומד הוחרה בדומם אוק ראינה. קיבב ומכיבתה היו מלאות יסיבות, אשר ראשיהן נשאו ונתנו בהלכה עם בצלי הוחשפות בסערה חכמי בבל במורה. לא לחינם נאמר אז „בי מקיום הבא תורה ודבר ה מסטראחדיבי. ומשבאו חכמי אוק ראינה בימים ההם ליבקר בסערב אירופא, בולל אנגליה, נחרשמו חכמי אשכנז מגדלותם בחורה ש חכמי מחת אשר עוד היה מינה נידחת על המפה של עם ישראל.

אולם פרסומה הגדול של פולין כמקום תורה לא בא לה אלא בעקב העברה מרכז הוחרה מאשכנז למזרח אירופה בתקופת המאה החמש עש־ רה. הפיכה פולין לפקום תורה ראש קמורה בכמו כל ד' יעקב פולאק, אחי הפרנס בביאוגרפיה כלו עדיין מרובה על העומד. אולם, כמורה עק־ בנית מכה על שכמה את הוקבה דרך הלימוד כל הפלפול בישיבות פולין. הפלפול לם בישיבות באותה היה. אולם בכמ שהלשון הארית גולדה באשכנז וגריאה להתפשטותה הגדולה והרבוהה המביאה בפולין. כך גם מצא הפלפול את תיקונו הריבבור בישיבות פולין.

פולין היתה כולה ישיבות אבמן לבדו אלפי בצירים, לא על מנת לבבוה הבלבה ברדיה ועד ד' הארצות בוד היתה. ליך ביחוד עניני המסים פסק הועוד בחרבה עניינים פנימיים של חיי יהדי מלבה פולין. הש־ פעתו היתה מרובה מאוד.

הוצאת הקיבוץ המאוחד

רח' נורדיה 15, טל' 223222, ת"א

ספרי לימוד ועזר לשנת הלימודים תשל"ה

מדע, טבע חקלאות

עקרונות האלגברה א', ב, ג' / ז. נצר
כימיה כללית א', ב' / ז. נצר
זואולוגיה א', ב' / י. מרגולין
פרקים בביולוגיה של התא / צ. דורמן
וחלים / אל. ברש; י.ח. הופיין
שיעורים בתורת הקרקע / י. נוי
מבוא להולדות היחסים האגרוניים במזרח התיכון / ג. בר
החקלאות בישראל / ש. פוהורילס
שבעים ושבע שיחות על טבע א', ב' / ע. אלון

קורות ישראל וחיעת הארץ

מחקרים בתולדות ישראל א', ב' / נ. אלון
תולדות היהודים בא"י בתקופת המשנה
והתלמוד א', ב' / נ. אלון
הציונות — מאסף לתולדות התנועה הציונית
החישוב ההיהודי באי"ו א', ב, ג'
התעודות למרד החשמונאים / מ. שטרן
שבלים במדבר / ע. אלון
יישובי המיעוטים בישראל / ע. הראובני
וישובים בישראל ואתרי עתיקותיהם / ע. הראובני

הלסטוריה כללית

דברי ימי רוסיה א', ב, ג' / ו. א. קליוצ'בסקי
המהפכה הצרפתית / א. סוכות
פשוטו העם ברוסי / צ. יעבץ
המאבק על השלטון באירופה / א.י.פ. מילור
ערבי המזרח התיכון / נ. בר
הולדות המחשבה הכלכלית / אריך רול
תורת ההפתחות הקאפיטליסטים / מ.פ. סווזיי
מרסיליוס איש פאדובה / מ. מרמן

ספרות

עידן החיכוך / נ. סארוט
יסודות המדינה / ה. קרוק
שבואל הגביר / י. לוין
אברהם אבן־עזרא / י. לוין
על מות / י. לוין
על ש"י עגנון / ד. סרן
מקספיר עולמו ויצירתו / א.א. מנדילוב: א. שלוי
דוסטויבסקי. קאפקא. בקט / מ. מגד
ללא מוצא / נ. טעד
ארבעה סיפורים / ס. יזהר
שמחת עניים / נ. אלתרמן
השיר על הרבי מראדזין / י. קצנלסון
השיר עלי העם היהודי שנחרב / י. קצנלסון
ילקוט לבית הספר (מבחר) / ח. ברנר
אנשים אחרים (מבחר) / ע. עוז
עוד שאין בה מיסתור (מבחר) / ר. אורפז
אנציקלופדיה תרופה נדירה (מבחר) / ב. תמיר
חצות הלים (מבחר) / א. מגד
אחות רחוקה (מבחר) / ח. בר

„עיר קדומה" נחשפת בפארק חדש

מאת חיים פיקרש

שתי סטודנטיות צעירות, אחזו בדלי פלסטיק ירקרק כלא כיס בריתוך קל, על גבשושיות חד וחל. סיפשנו בים על ריצפת בית אמרדים. המעופר פסיפס סמוכי. „כדי שרישומי ריצפת ערה זו יידאו יפה אל מול קרני השמש, ו...קבוצת המבקרים", — אמרו.

„עתה רואים ריצפת פסיפס ענ — עתה ראמר ליר בשבר בר מבי, מנהלת האוניברסיטה ב־תל־אביב, המבצעת וחפירת ה־אתרים ההיסטוריים בתל־אומק, בפארק של פיתה. הזא הזר והדר ניש: המבקרים שנתגלו במקום מוקדמים קיקור של בית אמרדים כתקופת הברונה. ממצאים אלה הם ולק משפע ממצאים ארכי־אולוגיים אחרים וחזרשים את העיר אנטיפטרים. „העיר שנבנ־נה על ידי המלך הורדוס ותקר־סה, כליל ביתיו של אנטיפאנוס קיסר, תוך כדי מסגד לכלימת מרד ולזהדים ברומא הבדולה".

„רחוב החנויות"

כמעט — טרחב חפירות גר־סן, המנהיר, למניעת כניסתם של זרים בסרם הרשלמה הכלא־כה. לפניו „רחוב של חנויות", כשכפתח חביות סדורות, המצ־ביעות על שיטת הנבנה ה„דוכ־נים" בשחלי הענויות הללו. ל־רגע אחד עמדם עיניך ורואה סחרנים יהודים מכריזים על סר־כלתם.

בעיר זו מתקופת המישנה מה־לך היה אנטיפטרים ומזמין אור־חים לביתו, ואף לבית המרחץ, כמסופר במקורות. נוסל עימו אורחיו. „בן, מפתיע אותך דיר כוכבי, גם את בית המרחץ הזה יש בביתו לחשוף"

הלאה מזו, עוד חדרים, עוד רחובות, עיר שלמה, שהתפרשה בשעתו על שטח של יותר מ־100 דונמים. עד כה, בסיומה של עו־נת החפירות השלישית, נחבלה רק אפס קצהו של אחד ארכי־אולוגי זה.

ואכנס, גם חשונת האחרונה, כהעונה הראשונה בה הוחלו ח־חפירות, למני שלוש שנים, נת־גלו ממצאים, בחנכם נדיים לי־סדי, כמו שני לחות החרס, ה־כתובים אכרית, בכתב היחודות, מהתקופה הכנענית, שרק מעטים, כדבריו של דיר כוכבי, נתגלו עד כה בארץ, נוסף לכך נתגלה שלל כדים מהתקופות השונות, מצגים ברבים עשויים סיד, ש־בדף תוך כדי שריפה זו. על לוח אחד נשתמרו יפה עשר שורות שתוכנן כתיב על דיקנים של מילון קדום. הכילים מובאות בכתב ויחודות ובסמוך להן — הפירוש בשפה השומרית. מדד־בר, מסביר כוכבי, במונחים חק־לאיים או ריאוכים אדמיניסטר־טיבים מוכרים. העדות בכתב ויחודות, מוסיף איש שיחנו, נת־גלו עד בה, רק „חפירות מניחו. לפיכך נודעת חשיבות רבה ל־תגלית זו של תל־אפק, ונחשב לאחד מאחרי הארכיאולוגיה ב־ארץ. העשיר במכאנים דברים. בין הממצאים שנתגלו תוכים אבן בצורי שלושה מטר, שהגנה של העיר מצפון.

מחוטר תקציב חוכפים את ה־אתרים בתל־אפק סיפין סיפין, מדגיש דיר בוכבי, תחולה מבטו בראש עדיה פתח־תקוה תרואה באחר זה את „סבורו וליבו" של המרחק הירוני.

מארק זה, המשופע בעצי חר־רש ומרשאות ירק, שימש נקודת טטבעות כסף וחעצי בית שונים, הנאספים אל ביתן קסן, העתיד, כדבריו של מר י. פינברג, ראש ענידת פתח־תקוה, המסייעת ב־ביצוע הטפירות ולהקים במקום את המוזיאון העירוני.

חומת מבצר

תל־אפק, המשורע על שטח של יותר מ־120 דונם ונודע ברבים מחומת מבצר אנטיפטרים, ש־עוחזרה בהלקה ובוחזה משך שנים את מוקד המשיכה של ילדים מכל חלקי הארץ.

על מה ולמה „התלבש" ה־שליטים על תל זה דוקא? — נשאל דיר כוכבי. כמי שבקיא בכל דוי הקופות ותיכבוריות, הוא מסביר כי לא רק הורדוס המלך אלא גם שליטים אחרים, תבינו חשיבותם של כקודות מי הירקון הזמנת הדרכים המשובה, החוצה את שרשרות הרים, ל־דבות הרי ירושלים מזה, ומשלת החוף — מזה. מכאן גם מרבית הכלחמות הנתוללו בירכתי חתל. ומכאן „שיפצת המונגים הגד־ביאולוגים, מסאמר, רק בחלקם הקטן נחגלו עד כה.

עונת החפירות מתנהלת מדי שנה בשנה בימי הפגרה. היא מרבות עשרות מסתנסים לאר־כיאולוגיה, מהארץ ומחריל, ה־נוברים בכלים הצריכים באדמת הסלעים הכבדה ושולפים בזה אחר זה ממצאים לרזב. אלה גב־דקים ביד אמן, משוחזרים ומחר־לקים לתקופות השונות של מי שחד במקום.

כאמור, מבצעי החפירות ה־שנה, חשפו „בהים שלמים" מ־תקופת מלכי־ישראל, בהם מצ־מר בלי חרס, ובכללם — אותן שני לחות כתובים בכתב היח־דות, שנמצאו כין הלבנים הפורי־פות של שריידי בנין שנהרס ב־שריפה, לדעת הארי־כיאולוגים, בתקופת ביבוש ה־ארץ כיסי יהושע. לוחות אלה, תעשמרים מכל, ורק תצלומיהם אלוגים אחרים וחזרשים את העיר אנטיפטרים. „העיר שנבנ־נה על ידי המלך הורדוס ותקר־סה, כליל ביתיו של אנטיפאנוס קיסר, תוך כדי מסגד לכלימת מרד ולזהדים ברומא הבדולה".

הסיכויים להפעלת „תחבורה עממית" לחלל

מאת י. עזריאלי

מה הסיכוי שבעתיד תתפתח „תחבורה עממית" לחלל ובמחירים טבירים אפשר יהיה להפעיל את רשת הטיסות של החלליות? 550 מדענים ומהנדסים אורזונטים, שתתכנסו השבוע בחיפה לכנס ה־9 של המועצה הבינלאומית למדעי התעופה, שטעו דברים בנושא זה, וחנו בהרצאת הפתיחה של תוקד נודע, יהודי, ארתור קנטרוביץ ממעבדות אכקו־אברס במסצ'וסטס. „יש בשוקי דמה לתכישה ימי עתן ודיונים מעבייס על פיתוח התעופה, שמעו גם דברים שהם חזון לעתיד, בבחינת „מדע דמיוני", אבל מה בתעופה לא היה באחת התקופות דמיון חזון מכנולוגי, שמרגיו הראלו מעולם אחר?

המדען הציע להשתמש בקרני לי־זר בתעופה ובחלל, כבקור לאנרגיה מרהיבת לכת, הפשוייה להגדיל פי אלפים את הצומצה של החלליות. הבעיה היסודית בהחום זה היא להגלותה לחלל, וכל חצי ק"ג עולה אלף דולר, כדי לדחפו בעלה. באמר־צות קרני לייזר אפשר להפיס גו־פים לחלל אף ללא המראה. תמיד חלמו להעביר את האנרגיה מהקדקע להחל באמצעות קרני רד"ו. רישום הרעיון לא הצלח — והפתרון הוא פיתוח הלייזר, בתנאי ממובן, שה־קוליה המדעית והתנדסית תפעל בכיוון זה, שהוא רחוק, אבל אפשרי. מכל מקום, המדען אכר לנו, כי לזה־הוכנים ייקבע בהיחה מרובה על־פי מדד המאמצים שיושקעו בפיתוח ה־פרוייקט. לפיתוח זה יש גם השלכה הבהנית. שכן, אין סוד בביקורת ותעיפה שהוטבעה נגד המיליארדים דולארים שהושקעו „בעשקי הלוזר הלזר, כאמר הענינים מכיח סרס הוסדנו. עדיין לא נפתרו כל הבעיות הסוציאליות בעולמנו ולא נעקרו נגעי הרעב והנחשלות בשכונתנו ובחברתנו — שאפשר כבר להפנות מאמצים בלתי נדלים לפיתוח בחלל העולם. בעזרת הטיסות המדעיות ההדשות יאפשר לחדל באורה ניכר את הפיתוח והנסיעה לחלל.

טובי המומחים והמדענים

כמו בכל העולם, גם בישראל, שיש לה מה לומר בתחום התעופה ופיתוחה — גדולה ההתעניינות בצו־רה והשימוש בקרני לייזר. ולא רק בעל נושא זה בדולה החשיבות של הכנב הבינלאומי, שמארגניו הגליחו לקיימו בישראל.

המועצה למדעי התעופה, הוקמה בשנת 1958 על־ידי המדען ודהדר הנגול תיאודור פון קרמן ז"ל, במט־רה להרחיב את שיתוף הפעולה המדעי הבינלאומי באוזרונוטיקה. המועצה מאחדת אגודות למדעי הת־עופה ב־27 ארצות ונורכת מידי שנתיים קונגרס בינלאומי. בו מר־תתפים סובי המדענים המומחים בתחומי הפעולה והמדע הזה.

בגדל המהירות הדינמיקה בפרי־הוה התעופה, כך גם גדולה ההת־ערות בין המדינות והתעשיות האוו־רונוטיות, לפיתוח כשוטיהם. זכור הנשור של הנספה הסוביטי שנע־צר בצרפת, כאשר נגב מכשיר לכיוון מצצות בדרך האויר, המבוסס על קרני לייזר. לא בל המדינות בורדות באמצעים ובשיטות, כדי להגיע להר־שגים ולהגליות. ובכל זאת, נברו כנראה השיקולים הפוליטיים של רוו־סיה וגרוזוזתיה, שאגודותיהן להעופה לא השתתפו בכנס הבינלאומי, שהת־קיים השבוע בארץ, עובדה זו לא גרמה מדחתו של הכנס הבינלאומי וחשיבותו מבחינה מדעית. ישראל בגרה ובגלה מבחינת הפיתוח האווי־רונוטי, אמר לנו פרופסור יוסף ויגר מהטכניון, שעמד בראש הוד־דה המארגנת של הכנס בישראל. אכנס, גרם הגעגו לליגה אי של המעצמות הנעשייתיות בתחום הא־ווד, אבל אין לישראל במה לחת־ביש. ולבן, אין זה מקרי כי הכנס של המועצה הבינלאומית למדעי הנעיפה, שנערך זו הפעם הראשונה מחוץ לאירופה, התקיים דווקא בישר־ראל.

מצגים ברבים עשויים סיד, ש־בדף תוך כדי שריפה זו. על לוח אחד נשתמרו יפה עשר שורות שתוכנן כתיב על דיקנים של מילון קדום. הכילים מובאות בכתב ויחודות ובסמוך להן — הפירוש בשפה השומרית. מדד־בר, מסביר כוכבי, במונחים חק־לאיים או ריאוכים אדמיניסטר־טיבים מוכרים. העדות בכתב ויחודות, מוסיף איש שיחנו, נת־גלו עד בה, רק „חפירות מניחו. לפיכך נודעת חשיבות רבה ל־תגלית זו של תל־אפק, ונחשב לאחד מאחרי הארכיאולוגיה ב־ארץ. העשיר במכאנים דברים. בין הממצאים שנתגלו תוכים אבן בצורי שלושה מטר, שהגנה של העיר מצפון.

מחוטר תקציב חוכפים את ה־אתרים בתל־אפק סיפין סיפין, מדגיש דיר בוכבי, תחולה מבטו בראש עדיה פתח־תקוה תרואה באחר זה את „סבורו וליבו" של המרחק הירוני.

מארק זה, המשופע בעצי חר־רש ומרשאות ירק, שימש נקודת

לראשונה מתייקרים תעריפי תעופה

מלבד „קרני לייזר" ופיתוח הנושא של הסיסה לחלל, העומד ברומם של הסכנולוגיות בתעופה, דנו המדענים הבוחרים גם בנושאים מרוחאים ומכל־יהם מבחינה מבחרית, שחשי־בוהם אינגה פחותה. משבר הדלק בעולם מעיב. בגילו על הסיטוש בתעופה הבינלאומית. לראשונה מזה שלושים שנה, באשר. תעריפי הנסו־עה חחלו בהתמדה, שקדה השנה את חברות הסיסה הנהיקרות מראי־גה, בעיקר בגלל הנצאות הדלק וכובי הנוסעים על המדוכה חדים ביצד להגיל את השימוש באוזרונים. בעקבות שיפורים ש־הכנסו בסבנה האורדנים ניכרת ירידה בצריכת הדלק, בפו בבמוס ה„קונקורד" החדש. בדיוני הכנס ניבדה דאגה לא רק לביטי הנוסעים ולמאני חברות הנעופה. גם לאורח הקטן, שאיננו זוכה לסום, אבל מתבודד בסבנות לנמלי הנעופה ועלול לסבול מפגמים באיבות הסבר־בה. רעש תהום אויר הם מגבעי הזמן החדש. ולבן מדברים המומחים על בניית מטוסים חדשים בבנמה להקטין את הרעש חעולה מן המנוע ומהכלי כולו. מתוך ראיה שיש לשפר את היחס בין הנעופה לאנושות בבללה.

הדור הבא של ממוסי תובלה

אחת הנרצאות הבולטות בכנס היתה של ריצרד וויסקומב מטרבו המחקר של נאסא בארה"ב. הוא הציג שפיתח את הבנף הסופרקרי־תית, שיש לה התנגדות קטנה ויצי־בות טובה — *העטוייה* לקרב את המטוסים האורחיים (וגם מטוסי תקיפה). עד למהירות הקול, כלומר, המטוס המיטוסי כיום, יוכל להגיע לבצרעים יצילים ומהירים יותר ב־15 אחוזים, אם הותקן הבנף הא־מורה. הכבר נמצאים פרוייקטים בהכנון במפעלי „בואינג" וכחברות אחרות. המהובר בדור הבא של בטוסי־תובלה טילתיים, שימוטו מהר יותר ובמהירות תת־קולית גבוהה. עתה חוקרים גם התקנת בנפיים כאלה למטוסי סנהלים, בדוגמת ה־„ווסווינגר", המיוצר בארץ, להגדלת מהירות הטיסה.

ישראל מתקדמת בפיתוח התעופה

בגודל המהירות והדינמיקה בפרי־הוה התעופה, כך גם גדולה ההת־ערות בין המדינות והתעשיות האווי־רונוטיות, לפיתוח כשוטיהם. זכור הנשור של הנספה הסוביטי שנע־צר בצרפת, כאשר נגב מכשיר לכיוון מצצות בדרך האויר, המבוסס על קרני לייזר. לא בל המדינות בורדות באמצעים ובשיטות, כדי להגיע להר־שגים ולהגליות. ובכל זאת, נברו כנראה השיקולים הפוליטיים של רוו־סיה וגרוזוזתיה, שאגודותיהן לתעופה לא השתתפו בכנס הבינלאומי, שהת־קיים השבוע בארץ, עובדה זו לא גרמה מדחתו של הכנס הבינלאומי וחשיבותו מבחינה מדעית. ישראל בגרה ובגלה מבחינת הפיתוח האווי־רונוטי, אמר לנו פרופסור יוסף ויגר מהטכניון, שעמד בראש הוד־דה המארגנת של הכנס בישראל. אכנס, גרם הגעגו לליגה אי של המעצמות הנעשייתיות בתחום הא־ווד, אבל אין לישראל במה לחת־ביש. ולבן, אין זה מקרי כי הכנס של המועצה הבינלאומית למדעי הנעיפה, שנערך זו הפעם הראשונה מחוץ לאירופה, התקיים דווקא בישר־ראל.

דיוק למאות המהנהלים לסי־בסיה ו„אלה סיפו לפרסום מ־רבר עצם ליימו של פארק זה" — אומר מר פינברג, בביינו כי מטרה היא מהווה מוקד משיכה לאלפי הרעבי הפיד וסביבתה.

הגיעו הדברים לידי כך, מוסיף מר פינברג, שהרעבי הפסיכנות הפרברים לא רק מבאים לערוך בסבה זה את ה„פיקניקים" אלא גם שמחית משפחתיות. ולשיא הגיעו לפני כמה ימים, כשקייבה מסמוה ברוכה ילדים הגיעה ה־בר־מצוה, של אחד הבנים, „חיברו המכל, הבראו ספר של מהנה וקר ציינו בגיבתו של הבן לכבודו".

*

אולם הבמרה העיקרית איננ, כידוע, להפיך הבקום לאולם שמחות. אבל רצים — אומרים האחראים — שהמבקרים יהנו מכסמ המבאים הארכיאולוגיים הבעיקרים עד יחומה של הסביבה ולא רק בהרחבה הבסבה ותיפוח מלבי ישראל, אלא בכל הנקופות שעברו על הבל ארץ זה.

קווים שהובילו ליהדות

מאת א. אביגד

גן העיד בצפת, הוד הרי הגליל נשקף במלוא הדרו. בנגוד לכל יפות הטבע כהם צפוף הגן הרי־רים והתושבים הרי בשבת בתדים יושבים בו.

דמה סגנונית ותמהונית, בעל פינים בדולות, חכוב כיפה בדר־לת בממדיה, עבור ריאות ארד־כות ותכוב פעיל ליו לא רגיל „הרה־ה סקרנה", בתלבה לי שאלותי מאין יהדי ומה מעשיו? — ענה לי בעברית רצוצה ש־בשבת הוא נזהר מלסיפר זאת, אך מזמינני למעונו — לא דחוק כפה — בהזר כרמי הבכנה. אז ברצון יספר לי על הכל.

בבואי לבחרה לביתו תבית היה בתהליך ״שיפוציב ובבנית תוספה חדדים, אך עם אי־הסדר בגלל הבנה — ההמהות ש־מילאו את החדרים תרהיבו עין. ציורי „סגן דוד" בהם מובלעים תקנים אלה באלה מקסימים ב־צבעם אשר העין לא תשבע מ־ראות. בבואי הבית את מכחולו וסיפר את סיפורו.

סיפורו של חוזר ליהדות

שבי יעקב קשעמבר, יליד ליון בצרפת. הורי ילידי פולין. אבי, חים, היגר בשנות ה־30 לצרפת. השתייך למסלנה שמאלנית אב־מי ציונית. עד המלחמה הצטר־נם בכבוד, בכלחכה גרם לצבא הצרפתי, נפל בשבי והצליח ל־המלט. בשנת 43 כאשר הייתי בן שנתים — ברחו לשוויץ. אח־די המלחמה חזרו לצרפת ועברו לגור בפאריס. קיבלתי חינוך חר־לוני צרפתי מובהק מבלי זכר להדות, לשבת או לחגים. לא היתה לי בל נטיה לתרבות צר־פת, בבלי דעת לכה ומדע. כ־מהו של רבר נורשתי בגלל כך מהתיכון, באמצע הלימודים. גם בבית לא הבינו אותי וכך נתי גלגלתי ממקצוע לבקצוע, פעם פועל דפוס פעם פועל בנין וכך ב־62' הייתי טוכן פרסומת ר־חי חיי „הרצי".

הכרה עצמית ראשונה

פעם בשבתי ליד הטלפון ומחר כה לקבל הזמנה מסחרית רשמה ידי מבלי משים ציורים שונים, אחרי קבלי את ההזמנה עיינתי בציורים שציירתי ולהפתעתי מצא תים לפים מאד, התפעלתי מהם עד כדי כך שהחלטתי להמשיך לציור.

כוחו של יעקב בציורי אקרילק באוסטריים, בהמפעת ציוריו יצא לראות את העולם, עבר בכל ארצות אמריקה, מצפונה עד קצה דרומה, בהן למד ועדן הפרוכות ציוריו שנתקבלו בהבר לחה דבה. בשנת 65 הכיר בעיר יורק בחורה נרבנית־נוצרית ו־לקח אותה לאשה. ב־68 עבר לכנגייר בה למד אמנות אפריקה בביאופסריה הזור לפאריס, בה ערך גם הצגות אור מיצירותיו בהצלחה רבה.

הזרה למקור מהצבתו

בשנה תשיל בהתבוננו בציר־ריו — כמו לעני שבע שנים עברה בו הרוח לעבור לציור מבלי ללמוד אז לקבל הכשרה כקצועית מכי שהוא, רק בבה דחף פנימי — פיצמה בו תיעה עתה ההעורדו בו ניכי בפעם נסתרים וראה יד ה' בציוריו, כדברי הר' אברהם אבן עזרא (שמות ג' ט"ו) כי האחוד סוד בל בספר ויסודו וכרי ובונה ותי־דתראמונתו על יסודות הבאור סמרה ומסמרים. וכן ספרי הקב־לה „הדע כי תחילת *ההשכלה* שנתן בעל הרצון מכרכה, סבה הוא סוד הציור וכרי" המעגל אין לו התילה וסוף וכרי (שער גן הצדן) ועוד. בן ראה הוא התגלות אלקיה בקוני המרוב־עים והצינלים ובכל להם נפשו קבל עליו מלכות שכים. הכסמעות המאגית של תבאור מברה עם „ריבוע הקסם" העל־הה אותו לאמונה צרופה התעניל לחקור יהדות מה היא. אחרי לבדו הדרה וריבים פפי דבנים הנלים לעלות ארצה ולשכור תודה ומצוות, סיפר לאשתו את ההלטתו, היא עבתה לו „באסר תלך אלך" ונהבידה ברות צדק. בשנת הכליא עלה ארצה הע־ריב בצפת וקבע את מקום שילתו בבית החסידים דאצו, ובם את ילדי בן ה־5 שלח לל־מוד תורה באיר צאנז.

עם בואו ארצה הציג תמוני־היו בחערוכה קבוצת עולים אנ־גים בירושלים, ובדבר הציג תע־רוכה יחיד בגלריה ספרא בירד־שלים ובמחיאון הארץ בתל־אביב.

בחזו בביקור הסדר הבוקלם ביקום ציי הבאוטוסרה וחקחים, מרבבים ומשוקים, מקסימים ב־צבעם ובדייקנותם. כאשר רואים את אשתו, בסדיה הראש עטוף־קה לנחם ולהבחין ביניהם מי בעקור ישראל מתבבתו ומי ה־נספה...

בבאתי בביתו מבין את הנמדרה שלו, לתאור עבודתו „אמנותי היא עשה הוד בעולם של הוהו ובוהו", ואכנם הרש־מים של דיוק הקוים הנעשיים הרוחניים עלולים לעבוד לסדר.

משאלה אחת היתה לו מפני, היתה ובדא לו שאחד הכבים שלי לבש „חכלה", בעבני לאמ־הד לו לקבוע הכלה ולהת לו הכוכה הרכן אשר להשיג זאת. כבו כן הכמיא לו אנשים הדדים לסבר לו על מהא הדרין בעולם.

סגנון חדש לפעולות תרבות והסברה

האחראים לפעולות התרבות וה־הסברה בתנועה, מרשמו בדכים חד־שה, לעבין את צבור החברים ה־דהב בפעולות הרבות. הם מצאו בי ברוה יבות הסבת החברים עבוקים ובעתם דחוקה ביחתר, לאחר זה תחלטי לקיים „סבתות עין והברה־ה. הנצע לחברים לבמות אה הסבר. עם בני משפחותיהם. מחוץ לביתם, בתנאי נוחים והבראה. הרעיון — איבר מר שבואל נגן, מנהל ל־דאש המחלקה להרבות והסברה בגלם. מאז הונהג הסדר זה, בתקני־מות פעילות כמוגית בבית הראחה „בית הנעמר שליד נתניה. בארץ רבות בני משפחות. ביניהם רבים מהזונות הצעירים וילדיהם, עשו ב־בסום את שבוב הסתלבו בפעולות הרבות והסבה, והביאו הנעמים לבצלי הרעיון הבקודי.

מהו סוד הצלחתו של נסיון זה? שאלנו את שבואל נגן. הוא השיב כי הוצתה, מבריחה של הצלחה. בלי ספק, הוא אומר, שביחון הנועמות והפעולה הרבים את הבאים. והלו־לו על דיקנה של הצלחה זו, הנעבים ל„בריחים מובים" לבמעל כולו.

ואכנם, המעגל מתבצע בבריחות, ללא חקור פרטנה. הוא מתנהל לפרוגן, מאז יום הבצאות. הגיע לביאו ביבים אלה. כבבית הראיתה גדיל בעבריה בשפחות הוא עתיד. לדבריו של מר נגן, להיבסן. בדי שבת בשבתו עד ליבי הבוגה!

בין הבאים, ריבם בבולם חברי הי־תניה. נעלות הלא מזר בחיבות. הבל הנסבים לבעין בבפרה אה, הבריבה בפבריות מר הוי שבתי בוכר פרחד עדיה בחצלה, הסמה של בעוה.

הבלה בה הבריבה „בית יהיבע" יצאה לבראה של הבחלקה לתרבות הסבריה של חתניה. בבעים מר נגן, ומעריך את חסה לבבאלה החברים הבאים, לאבור, עם בני משפחותיהם, וילדיהם ובחיריים עבירים למדי. חבים לרבה באותה של הבריבה ב־„בית הבארבאי".

אבל הבבריה הבעיקרית איבר, בידיה, להפיך הבקום לאולם שבחות. אבי רבים — אומרים האחראים — שהמבקרים יהנו מבסמ המבאים הארבאולוגיים הבעיקרים עד יחומה של הסביבה עד יחומה של הסביבה ותיפוח מלבי ישראל, אלא בכל הנקופות שעברו על הבל ארץ זה.

אגב, היבצאותם של חברים היוב־רים אחרבה נאחבה של הנעלות כב־ציה גם על כלל הנועבים, הבאים למקום.

הבברים נהגים גם בבתקני ה־בפרב, בבריבת השחיה הנאה וה־בבינבות, בחיבבה על ידי הנחלת הבקום, מבבה הבנבה בין הבבבות יבר.

בבוחנה מחלבה הבבבות, בבסיף שבואל נגן, לארבן מחב הבוחבה הבד לבבי הבחבבה, אה שבחות החברה. בבוקבה של שבת מעין זו — הבבאות אחרבה, מרבבים, איבי הבבה ובחבך נבדים, מבעלות הבד ובבסבות, ולא אחה גם מבבחים מעין מבבחבבים בבחבאים אבבבאלבים. הבהחתפות עבה של הבבבחים, ובבבחבד בבבבחבד חבים בבין לבבבאר הה ובבבינה.

הבבחיבה נאלה בבקום הה, שהבא בבבבה הבבב, בבה הבחבה, לבבבבה בבבבבה, בבבבבות הבחבים, בבבבבות הבחבים שחלבו קבבבו בם „בבבי בבבא" בבבבבה רבבה של בבבבחבה הבחבבים בבאו, מבי בבבי חבבבי ובבהו בבבבם עד לבבם הבבאשת בבבבבי, ובבבבבם הד נבבלה לבבבבים בבבבבבה הבבבבבה הבבבה, ולבבבבבה עבבבה יבבר של הבבבבים. בם הבלבבים, בבי בל בבבלים, ובבבם עבבבם בבבבב. הבבבבבבים הבבבלים בי ובבב, הבבבבב הבבב הבבבבבה בבבבבבים עד הבל.

ברב הבבבבבות, חבבה הבבבבבה על בבבבבה, בבבבבה בבבבבבה עם הבלבבים, בבבבבבב